

DCI-1601100102020400 Seat No. _____

M. A. (Sem. II) (CBCS) (W.E.F. 2016) Examination

July - 2022

Sanskrit

(Vedanga : Niruktadhyaya-1, 2 & Selected Metres)

(Common Paper for 2015 & 2016) (Old Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

૧	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સંદર્ભ સહિત સમજાવો.	૧૪
1	Explain with reference to the context any two of the following.
(૧) સાક્ષાત્કૃતધર્માણઃ ઋષયો બભૂવઃ ।
(૨) પરઃ સંનિકર્ષઃ સંહિતા ।
(૩) રાત્રિનામાન્યુત્તરાણિ ત્રયોવિંશતિ ।
(૪) તત્કો વૃત્તઃ ।	14
૨	(અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શબ્દોના યાસ્કાનુસાર નિર્વચન આપો.	૭
2	(a) Give the etymology according to YASKA any two of the following.
(૧) આચાર્ય ।
(૨) દણ્ડ ।
(૩) ઉદક ।
(૪) આદિત્ય ।	7
	(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે છંદોના લક્ષણ આપી, તેમના બંધારણ સદૃષ્ટાંત સમજાવો.	૭
	(b) Define any two metres of the following and explain their structure with illustrations.
(૧) વસંતતિલકા ।
(૨) દ્રુતવિલમ્બિત ।
(૩) અનુષ્ટુપ્ ।
(૪) તનુમધ્યા ।	7

- ૩ ચત્વારિ પદજાતાનિ । વિસ્તૃત ચર્ચો. ૧૪
- ૩ Discuss in detail ચત્વારિ પદજાતાનિ। 14

અથવા / OR

- ૩ યાસ્કના નિર્વચનના સિદ્ધાંતો સદૃષ્ટાંત સમજાવી તેની સમીક્ષા કરો. ૧૪
- ૩ Explain યાસ્કાચાર્ય principles of etymology and examine them 14 critically.

- ૪ છન્દશાસ્ત્રમાં પ્રદાન કરનાર મુખ્ય આચાર્યો અને તેમના ગ્રંથોનો પરિચય આપો. ૧૪
- 4 Give introduction about the authors and their works 14 contributions to the prosody.

અથવા / OR

- ૪ છન્દસ્ શબ્દના વિવિધ અર્થ દર્શાવી, છન્દોના પ્રકારો વિષે ચર્ચા કરો. ૧૪
- 4 Mention the various meaning of the term છન્દસ્ and 14 discuss on the varieties of metres.

- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિષે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- 5 Write short notes on any two of the following : 14
- (૧) અષ્ટગણાઃ।
- (૨) નિપાતઃ।
- (૩) નિઘણ્ટુ અને નિરુક્તનો પરસ્પર સંબંધ.
- (3) Mutual relationship between નિઘણ્ટુ and નિરુક્ત.
- (૪) યતિ અને તેનું છંદમાં મહત્ત્વ.
- (4) યતિ and its importance in metres.